

τοῦ θεοῦ, ἐν ᾗ σῶμεν πρὸς τὴν μεθοδίαν τοῦ διαβόλου. 12 πρὸς τὰς ἐξουσίας τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότου τούτου . . . τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. 14—17 Anspielungen: 14 περιζωσάμενοι τὴν ὁσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ καὶ τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, 15 καὶ ὑποδησάμενοι ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, 16 ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι, 17 καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου καὶ τὴν μάχιραν τοῦ πνεύματος, ᾧ ἐστὶν ὅχημα θεοῦ. 19 f. Anspielungen: ἵνα μοι δοθῇ, ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος, ἐν παρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον, 20 ἐν ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρησιάζωμαι. — Größere Ausmerzungen sind nicht nachweisbar außer (sehr wahrscheinlich) 1, 21 und 6, 2 b. 3 und die starke Umgestaltung in 5, 28—32 mit Auslassung von v. 30.

Πρὸς Κολοσσαεῖς.

Aus c. I ist bezeugt 5 τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην . . . ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν ἠκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου, 6 a τοῦ

porro cum supra quidem induere nos iubeat armaturam, in qua stemus ad machinationem diaboli, iam ostendit diaboli esse, quae diabolo subiungit, potestates et munditinentes tenebrarum istarum“ „spiritalia nequitiae in caelis“. Dial. I, 19 stellt Eph. 6, 11 und 16 zusammen (unsicher, ob aus M.s Bibel): ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι — 11 b eigentümliche Fassung > πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στήναι — μεθοδίαν mit d > μεθοδίας. Tert. (III, 14): „*armantem nos adversus hostes spiritales nequitiae*“ (v. 12).

14—17 Tert. (III, 14): . . . „*Paulum, praecingentem lumbos nostros veritate et lorica iustitiae 15 et calciantem nos praeparatione evangelii pacis, non belli, 16 adsumere iubentem scutum fidei, in quo possumus omnia diaboli ignita tela extinguere, 17 et galeam salutaris et gladium spiritus, quod est, inquit, dei sermo*“ . Hat M. wirklich v. 15 οὐ τοῦ πολέμου hinzugefügt? Sehr unwahrscheinlich!

19 f. Tert. (V, 18): „*In catenis iam constitutus ob libertatem praedicationis constantiam manifestandi sacramenti in apertione oris, quam sibi expostulare a deo mandabat, ecclesiae utique praestabat*“ . Ob τοῦ εὐαγγελίου nach μυστήριον gefehlt hat?

Koloss. I, 5 Tert. (V, 19): „*Apostolus dicens, de spe reposita in caelis quam audistis in sermone veritatis evangelii, 6 quod pervenit ad vos sicut et in totum mundum*“ . — Hat M. wirklich ἠκούσατε (sonst unbezeugt) > προσηκούσατε gelesen?